

Historia 70 Pułku Piechoty

Na skutek sytuacji politycznej panującej w Niemczech i w zaborze pruskim w końcu października i na początku listopada, w dniu 10 listopada 1918 r. w niemieckim 155-tym pułku piechoty stacjonującym w Ostrowie, doszło do obalenia dawnej komendantury i utworzenia "Rady Żołnierskiej".

Spółceństwo polskie wykorzystując ten moment powołało Komitet Ludowy, który już w nocy z 10 na 11 listopada zaczął przyjmować zgłaszających się żołnierzy, ale Polaków i to już na żołd polski. Zatem już 12 listopada 1918 roku obok niemieckiego 155 pułku piechoty powstał z ludzi z Ostrowa i okolic batalion żołnierzy polskich doprowadzony stosunkowo szybko do stanu 400 ludzi. Ten batalion to załóżek późniejszego 70 Pułku Piechoty.

Po wybuchu powstania wielkopolskiego pułk brał udział w walkach w powiatach ostrowskim, ostrzeszowskim, odolańskim, i krotoszyńskim. Powstaniem na tych ziemiach kierował ppor. Władysław Wawrzyniak, który z rozkazu Dowództwa Głównego w Poznaniu utworzył 7 stycznia 1919 r. Okręg Wojskowy VII w Ostrowie.

Początkowo z wszystkich tych oddziałów utworzono 12 Pułk Strzelców Wielkopolskich. Działania wojenne rozpoczął pułk od drobnych utarczek z patrolami niemieckimi w rejonie Skalmierzyc. Następnie stoczył zwycięskie walki między innymi pod Ligotą, Kobylą Górą, Trzechkameniem, Rogaszycami, Zdunami, Bugajem, Uciechowem, Kochalem czy wreszcie pod Jesionną. W dniu 20 stycznia 1920 roku pułk został wycofany do Ostrowa i Krotoszyna, a już pięć dni potem w pełnym stanie bojowym odjechał na front wschodni.

Od dnia 30 stycznia 1920 roku pułk zostaje rozmieszczony w okolicy Lidy na południe od Wilna, tworząc wraz z całą 3-cią dywizją strzelców wielkopolskich obwód Naczelnego Wodza. W wyniku zjednoczenia Armii Wielkopolskiej z wojskiem polskim 12 Pułk strzelców Wielkopolskich w dniu 1 lutego 1920 roku otrzymuje nazwę 70 Pułku Piechoty. W okresie od 18 maja do 3 sierpnia 1920 roku 70 Pułk Piechoty stacza liczne walki na terenie Rosji. Wycofując się w dniu 5 sierpnia stoczył jeden z najcięższych a zarazem najbardziej chlubnych walk o Białobrzegi, zakończonych w rezultacie wspaniałym zwycięstwem nad 21 dywizją radziecką.

Kilka dni później przeznaczono pułk do wzięcia udziału w wielkiej bitwie warszawskiej, potocznie zwaną "cudem na Wisłą", w której miały zdecydować się losy Polski. W bitwie warszawskiej jedną z głównych ról odegrała 5 armia gen. Władysława Sikorskiego. W skład tej armii weszła 17 dywizja piechoty, a w jej ramach właśnie 70 Pułk Piechoty. Pułk brał jeszcze udział w atakach na wycofujące się oddziały rosyjskie, ale już w listopadzie 1920 roku rozpoczął powrót na Wielkopolskę.

Na początku 1921 roku dotarł do Poznania gdzie dowódca 17 DP gen. por. Osński, w zastępstwie Naczelnego Wodza, dokonał nominacji na ppor. za wybitne czyny bojowe chor. Antoniego Kostrzewy - jednego z organizatorów pułku i sierż. Stanisława Mielczarka. W roku 1921 pułk zmieniał kilkakrotnie swój garnizon. Z Biedruska do Krotoszyna, potem przesunięto go do Ostrowa. 4 sierpnia przeniesiono garnizon do Leszna, a stamtąd 17 października do Pleszewa i Jarocina. W Jarocinie znajdowało się dowództwo pułku, I batalion i batalion sztabowy. W Pleszewie stacjonował II i III batalion. Za kadencji dowódcy płk Eugeniusza Godziejewskiego, dokładnie 3 czerwca 1924 roku dowództwo pułku przeniesiono z Jarocina do Pleszewa. Dopiero za następnego dowódcę pułku płk dypl. Mieczysława

Mozdyniewicza, w 1928 roku, cały pułk skoncentrowany został w Pleszewie, a miejsce zajmowane dotąd przez pleszewian w Jarocinie zajął 2 batalion 68 pułku piechoty z Wrześni.

W latach do 1939 roku pułk rozbudowywał się, zmieniali się dowódcy, jak i również odbywały się szkolenia i ćwiczenia na pobliskich poligonach. Pułk został regularnie umundurowany. Obok całego czasu rozbudowywujących się koszar zbudowano stadion, który istnieje do dziś. W marcu 1939 roku gdy stosunki polsko - niemiecki uległy znacznemu pogorszeniu w myśl rozkazu Generalnego Inspektora Sił zbrojnych 17 DP weszła w skład "Armii Poznań", a na jej dowódcę wyznaczono gen. Dyw. T. Kutrzebę. Analogicznie w skład "Armii Poznań" wszedł również 70 Pułk Piechoty.

W pierwszym dniu wojny 70 pp trwał na swych pozycjach w okolicach Pleszewa. Dopiero w nocy z 2 na 3 września I batalion 70 pp przeszedł do rejonu miejscowości Petryki, a w kolejnych dniach przemieszczał się dalej do rejonu Morawin. Przez następnych parę dni 70 pp wraz z 9 batalionem strzelców jak i batalionem Obrony Narodowej "Ostrów" przemieszczali się jako tylna straż 25 DP. 8 września o godzinie 7.00 70 pp wraz z 1 dywizją 17 pał osiągnął rejon dwór Jankowice - Stara Wieś - Marynin - Zalesie - Cudniki. Także 8 września przysłała zgoda szefa sztabu na rozpoczęcie z użyciem armii "Poznań" i armii "Pomorze" bitwy na Bzurę... Przebieg bitwy nad Bzurą jest wszystkim dobrze znany. Po 7 dniach bitew, gdy pierścień armii niemieckiej zaciskał się na słabnących oddziałach wojsk polskich podjęto decyzję o wycofaniu resztek armii do Warszawy. Przez następnych parę dni w ciężkich walkach oddziały wycofywały się tracąc wielu żołnierzy. Resztki 70 Pułku Piechoty, które dotarły do Warszawy brały udział w jej obronie.

Podczas działań wojennych na wszystkich frontach pułk wziął do niewoli ok. 3000 jeńców, zdobył kilkanaście dział, kilkadziesiąt karabinów maszynowych, poważną ilość parowozów i wagonów kolejowych oraz dużo sprzętu wojennego. Wielu żołnierzy (oficerów jak i szeregowych) odznaczonych zostało srebrnym krzyżem orderu wojennego "Virtuti Militari", jak i Krzyżem Walecznych. Po wojnie jednostkę wojskową znajdującą się w Pleszewie nazwano od imienia 70 Pułku Piechoty. W latach 90-tych została ona przeniesiona do Żar gdzie w późniejszym okresie została rozwiązana. W Pleszewie do dnia dzisiejszego znajduje się ulica imieniem pułku.